

Република Србија
Привредни суд у Београду
Београд, ул. Масарикова бр. 2
Број: 14. П-1777/2023
Дана 27.06.2023. године

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија [REDACTED] као судија појединац, у правној ствари тужилаца: 1. СЛАВИМИР ГАВРИЛОВИЋ [REDACTED], 2. СТАНКА ГАВРИЛОВИЋ [REDACTED], 3. ДРАГОЉУБ ПЕЈОВИЋ [REDACTED], 4. ИВАНА ЖИКИЋ [REDACTED], 5. ДАРКО ЖИКИЋ [REDACTED], 6. ГОРДАНА ПЕТРОВИЋ [REDACTED], 7. БОШКО ЋОСИЋ [REDACTED], 8. ВЛАДИЦА КОСТИЋ [REDACTED] анка Миљића [REDACTED], 9. ЗАГОРКА СТАКИЋ [REDACTED], 10. ВИОЛЕТА НЕШИЋ [REDACTED], 11. МИРЈАНА ГЕОРГИЈЕВИЋ [REDACTED], 12. БРАНКА ВУКИЋ-ЋУЛАФИЋ [REDACTED], 13. РАДОВАН ВУКИЋ [REDACTED], 14. БРАНИСЛАВА ЖУЊИЋ [REDACTED], ЈМБГ [REDACTED], које заступа адвокат [REDACTED], против туженог АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЛУКА БЕОГРАД, Жоржа Клемансоа број 37, МБ: 07046839, ПИБ: 100000733, кога заступа адвокат [REDACTED] из [REDACTED] ради побијања одлуке скупштине и накнаде штете, вредност предмета спора 90.000,00 динара, након одржане и закључене главне и јавне расправе, на рочишту одржаном дана 27.06.2023. године, у присуству пуномоћника тужилаца и пуномоћника туженог, донео је следећу

ПРЕСУДУ

И ОДБАЦУЈЕ СЕ тужба у делу да се поништи Одлука о принудном откупу акција број 776/2 скупштине акционарског друштва АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЛУКА БЕОГРАД од 20.03.2023. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев у делу да се обавезе тужени АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЛУКА БЕОГРАД, да тужиоцима Славимиру Гавриловићу ██████████, Станки Гавриловић ██████████, Драгољубу Пејовићу ██████████, Ивани Жикић ██████████, Дарку Жикићу ██████████, Гордани Петровић ██████████, Бошку Ћосићу ██████████, Владици Костићу ██████████, Загорки Стакић ██████████, Виолети Нешић ██████████, Мирјани Георгијевић ██████████, Бранки Вукић-Ђулафић ██████████, Радовану Вукићу ██████████ и Бранислави Жуњић ██████████ на име накнаде штете-измакле користи солидарно исплати износ од 90.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.04.2023. године па до исплате.

III ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци првог до четрнаестог реда да солидарно исплате туженом износ од 31.500,00 динара на име накнаде трошкова парничног поступка, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Тужиоци су у тужби коју су поднели овом Суду дана 24.04.2023. године поставили тужбени захтев као у изреци пресуде, те истакли да су акције туженог биле предмет принудног откупа од стране откупиоца METICO INVESTMENT DOO БЕОГРАД као већинског акционара, по основу Одлуке Скупштине друштва од 20.03.2023. године. Одлуком о принудном откупу акција број 776/2 од 20.03.2023. године усвојен је захтев откупиоца који је на дан подношења захтева за принудни откуп 26.01.2023. године поседовао 6.528.093 акција односно 93,76% од укупне емисије обичних акција друштва, и то по цени од 59,35 динара по једној обичној акцији. Одредбом члана 516, став 4. Закона о привредним друштвима прописана је обавеза туженог да предметну одлуку достави Регистру привредних субјеката ради регистрације, а што је учињено дана 24.03.2023. године када је предметна одлука регистрована пред Агенцијом за привредне регистре, те је истакнуто да је тужба поднета у законском року из члана 376, став 3. Закона о привредним друштвима. Тужиоци су били акционари туженог друштва на дан акционара сходно члану 331, став 1. Закона о привредним друштвима и то својство су имали све до доношења Одлуке о принудном откупу акција која је ступила на снагу даном доношења. У тренутку доношења Одлуке о принудном откупу акција, тужиоци су имали укупно 11995 акција, и то: Славимир Гавриловић укупан број акција 1919; Станка Гавриловић укупан број акција 853; Драгољуб Пејовић укупан број акција 1054; Ивана Жикић укупан број акција 1229; Дарко Жикић укупан број акција 1023; Гордана Петровић укупан број акција 99; Бошко Ћосић укупан број акција 1111; Владлица Костић укупан број акција 872; Загорка Стакић укупан број акција 1111; Виолета Нешић укупан број акција 148; Мирјана Георгијевић укупан број акција 165; Бранка Вукић-Ђулафић укупан број акција 927; Радован Вукић укупан број акција 705; Бранислава Жуњић укупан број акција 779. Надаље су тужиоци истакли да по одредби члана 376, став 5. Закона о привредним друштвима неспорно се може закључити да тужиоци суштински немају могућност да побијају предметну Одлуку, па је тужбени захтев за поништај одлуке постављен из формалноправних разлога иако се сам тужбени захтев превасходно односи на накнаду штете у вези са донетом Одлуком о принудном откупу акција. Позивајући се на члан 376, став 1, тачка 5. Закона о привредним друштвима, тужиоци су истакли да је намера већинског акционара да за себе прибави корист и то на штету малих акционара, међу којима су и овде тужиоци, се огледа у општепознатој чињеници да је у Републици Србији у току спровођења поступка принудног откупа акција туженог, одржана јавна

расправа о нацрту Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, а која је трајала у периоду од 30.01.2023. до 20.02.2023. године. Предлог Закона се налази на сајту Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре већ дуже време, односно од јануара ове године, а јавни позив за учешће у јавној расправи о поменутом нацрту објављен је на сајту министарства дана 27.01.2023. године, односно дан након што је већински акционар METICO INVESTMENT DOO БЕОГРАД поднео захтев за принудни откуп акција туженог друштва. Тужиоци су укзали да и пре објављивања нацрта овог Закона и након што је исти објављен, сви домаћи штампани и електронски медији су извештавали о томе шта садрже предложене измене закона, тачније шта су погодности истог. Међу предложеним изменама је и укидање конверзије уз накнаду, те су са тим у вези и изјаве Министра Горана Весића који је 06.02.2023. године за Тајуг најавио да ће конверзија уз накнаду права коришћења у право својине над грађевинским земљиштем бити укинута изменама и допунама Закона о планирању и изградњи највероватније до априла или маја месеца 2023. године. Према тужиоцима, из наведеног произилази да ће усвајањем предложених измена закона тужени без плаћања накнаде за конверзију, бити уписан као власник земљишта над којим сада има право коришћења или је власник објеката на истом, што ће за последицу имати еномно увећање вредности имовине самог друштва, а као резултат тога и очекивано увећање вредности акција и њихову тржишну ликвидност. Обзиром на тржишну вредност земљишта које предложеним изменама Закона постаје власништво туженог, то је јасно да је већински акционар вршењем свог права гласа, које је за последицу имало доношење Одлуке о принудном откупу акција, имао намеру да за себе прибави корист а све на штету малих акционара, овде тужилаца. Надаље су тужиоци истакли да је знатно пре Одлуке о принудном откупу акција, тачније током 2006./2007. године, на седницама Скупштине туженог донет стратешко-развојни план који се односио на просторну локацију од 250 хектара израду мапе и сарадњу са Градом у вези изградње дела простора пословно названог „III Београд“, а који пројекат није лимитиран годинама. Тужени је још 2010. године пресудом Вишег суда у Београду означен као једини носилац права коришћења на око 110 хектара земљишта које је било предмет спора са Градом Београдом, а тадашњи в.д. директор туженог је на конференцији за новинаре нагласила да је та пресуда отворила и трасирала пут туженом за конверзију права коришћења у право својине, што је опет предуслов да тужени постане власник земљишта и да у складу са Генералним урбанистичким планом крене са градњом стамбено-комерцијалног комплекса „Град на води“, планиран на тој локацији. Надаље, на седници Скупштине акционара туженог одржаној дана 13.09.2007. године, наведен је списак објеката и земљишта под објектима који су купљени приликом докапитализације друштва. Тужени има право коришћења на око 220 хектара грађевинског земљишта. Већинском акционару као члану друштва су у време доношења Одлуке о принудном откупу акција наведене чињенице биле и морале бити познате, те је и сам процес доношења Одлуке спроведен управо срачунато на корист која се по редовном току ствари очекује, а све на штету права малих акционара чије су акције биле предмет принудног откупа. Тужиоци су навели да и сама чињеница да се право коришћења на грађевинском земљишту може конвертовати у право својине плаћањем тржишне цене земљишта, јесте могућност која вреди на тржишту и коју би евентуални купац непокретности туженог имао у виду приликом давања понуде, а посебно код могућности коју даје поменути нацрт Закона по редовном току ствари у сада већ извесној будућности. Тужиоци су се позвали на чл.155, чл.154, ст.1, чл. 189, ст.1 и 3,чл. 376. ЗОО, те истакли да за накнаду штете у виду измакле користи закон не тражи потпуну, апсолутну извесност о могућности постојања измакле добити, већ се говори о добитку који се основано

могао очекивати према редовном току ствари. Тужени је повредио права тужилаца као акционара на заједничкој имовини Друштва, спречавајући их да остану у поседу акција, па им је тако својом кривицом, причинио штету у виду измакле користи - добитка који се основано могао очекивати према редовном току ствари или посебним околностима. Висина измакле користи одређује се на основу новчане вредности добитка који би тужиоци, имајући у виду њихов проценат учешћа у основном капиталу туженог, основано остварили према уобичајеном начину пословања да није донета Одлука о принудном откупу акција. Тужиоци су посебно указали да је у Извештају о процени вредности акција туженог од дана 06.02.2023. године, који је претходно предметној Одлуци, утврђено да је књиговодствена, али и процењена вредност једне обичне акције нула динара, из ког разлога је евидентно да приликом утврђивања вредности акције није вршена процена вредности капитала друштва односно одговарајућа процена имовине туженог. У даљем току поступка, тужиоци су предложили извођење доказа вештачењем стране комисије вештака економско-финансијске и грађевинске струке на околност разлике имовине вредности друштва пре и после извршене конверзије права коришћења у право својине, те да се наведена разлика исказе за сваког тужиоца сразмерно броју акција, односно процентуалном учешћу акција у основном капиталу друштва. Тужиоци су у погледу навода туженог да тужбу треба одбацити, истакли да тужиоци формално правно посматрано овом тужбом пре свега траже накнаду штете имајући у виду да су у својству акционара сходно чл. 376 ЗПД имали на дан акционара, али да је евидентно да су то својство изгубили, а да је тужба поднета у законском року из чл 376. ст. 3 ЗПД и чл. 189. и 376. ЗОО.

Тужени је истакао да је тужилац преклудиран у подношењу тужбе обзиром да су истекли законом прописани рокови из чл.520 став 1 ЗПД јер закон у посебном делу уређује правила и поступак принудног откупа акција, па се не примењује општи рок за побијање одлука скупштине друштва из члана 376 став 3 ЗПД на који се у тужби позивају тужиоци. Дана 20.03.2023. године је донета Одлука о принудном откупу те су тужиоци били овлашћени да тужбу поднесу најкасније до дана 19.04.2023. године када је истекао преклузивни рок за подношење тужбе којом се побија одлука о принудном откупу акција, а тужба је поднета дана 24.04.2023. године и као неблаговремену је треба одбацити. Тужени је навео да чак и у ситуацији да је по наводима тужбе иста поднета у складу са одредбом члана 376. ЗПД, исту треба одбацити јер-тужиоци су престали бити акционари туженог од дана доношења Одлуке о принудном откупу 20.03.2023. године, а што истичу и сами тужиоци својим наводима. Тужени истиче да је за накнаду штете потребно поништити Одлуку о принудном откупу, односно исходovati противправност на страни туженог, а тек онда утврђивати постојање некакве штете. Скупштина туженог је сходно поступку и правилима ЗПД-а донела Одлуку о принудном откупу којом је привредно друштво METICO INVESTMENT DOO BEOGRAD-STARI GRAD као већински акционар Луке Београд откупило преосталих 6,24% акција Луке Београд ISIN (CFI) RSLBGDE36399 (ESVUFR). Стога нема места поништају Одлуке о принудном откупу по основу одредбе члана 376 став 1 тачка 5 ЗПД јер откупилац вршењем свог права гласа није имао намеру да за себе или треће лице прибави корист на штету друштва (Луке Београд) или других акционара кроз доношење или извршење одлуке, већ се откупилац користио својим законом прописаним правом на принудни откуп имајући у виду да је поседовао више од 90% акција, а доношење и извршење Одлуке о принудном откупу не може нанети штету друштву, нити другим акционарима односно тужиоцима, већ сасвим супротно јер вредност акција утврђена је Извештајем о процени вредности акција привредног друштва Лука Београд АД од

06.02.2023. године који је сачињен по правилима и стандардима струке од стране овлашћених ревизора Globos Audit Services doo, проценитељ Appraisal Associates doo и у складу са одредбама ЗПД-а. Извештајем је утврђено да Акције Луке Београд немају вредност, односно утврђена је њихова цена од 0 (нула) динара, те је следствено METICO био у могућности да принудни откуп акција изврши без накнаде. На седници Скупштине туженог одржане дана 20.03.2023. године утврђене су вредности једне обичне акције на основу сачињеног извештаја, и то: књиговодствена вредност и процењена вредност нула динара по једној обичној акцији на дан 30.12.2022. године, док тржишна вредност једне обичне акције није могла бити утврђена јер није остварен прописани обим промета на регулисаном тржишту у складу са одредбом члана 259 став 1 ЗПД. Све прописане вредности акција су утврђене Извештајем у складу са одредбом члана 516 ЗПД, а у вези са члановима 475, 259 и 51 ЗПД. Цену од 59,35 динара по једној акцији је понудио сам откупилац у свом поднетом захтеву за принудни откуп акција, односно да ће исту платити у случају да се утврди да највиша вредност акција од свих прописаних вредности, која буде утврђена у склопу процедуре принудног откупа акција у складу поменути члановима ЗПД-а, буде мања од 59,35 динара по акцији, уз пропратно декларативно реферисање одакле та цена, а што је све детаљно објашњено у Одлуци о принудном откупу и у склопу прописаног материјала за седницу Скупштине акционара на којој је донета Одлука о принудном откупу. Наведена цена је представљала понуђену цену по акцији из последње Понуде за преузимање коју је друштво Metico упутило малим акционарима и коју је реализовало по основу Решења Комисије за хартије од вредности број 1/2-102-520/8-22 од 02.03.2022. године. Цену по Акцији од 59,35 динара је Откупилац сам понудио и платио, иако је вредност појединачне акције нула динара, а обзиром да је пословање туженог такво да вредност акција опада, цена која је исплаћена је у интересу тужилаца јер у супротном откупилац није био у обавези да исплати било шта за акције које принудно откупљује. Надаље је тужени истакао да тужиоци свој тужбени захтев темеље на наводној чињеници да вредност акција није правилно утврђена, те да је и Одлука о принудном откупу незаконита, односно као суштински разлог за поништај Одлуке о принудном откупу истичу неправилно утврђену вредност акција, али у поступку по тужби којом се побија одлука о принудном откупу иста се не може побијати због непримерености цене по чл. 520. став 2. ЗПД, већ само из других законом прописаних разлога. Тужиоци због евентуално нетачно утврђене вредности акција не могу да траже да суд поништи одлуку о принудном откупу, већ само имају право да траже од суда да утврди вредност по члану 521. став 1. ЗПД чиме се не дира у правилност и основаност саме одлуке о откупу, те је такав ванпарнични поступак већ покренут пред овим Судом у предмету Р- 52/2023 ради утврђивања вредности акција издаваоца Луке Београд. Тужени је указао да тужиоци услед доношења и извршења Одлуке о принудном откупу не трпе никакву штету, већ сасвим супротно јер је откупилац могао принудни откуп извршити и без накнаде имајући у виду процењену вредност акција, али је откупилац поступајући као добар привредник и партнер одлучио да акције откупи по претходној откупној цени од 59,35 динара по акцији. Право коришћења чији је носилац тужени представља искључиво имовину овог привредног друштва која је одвојена од имовине било ког од акционара, само увећање имовине Луке Београд нема за последицу и увећање имовине њених акционара. Ирелевантни су наводи тужилаца у вези са вредновањем грађевинског земљишта након евентуалне конверзије из права коришћења у право својине, а јер у моменту израде Извештаја није било законских основа, а нема их још увек, будући да је процена израђена са стањем на дан 30.12.2022. године, те Извештај издат почетком фебруара 2023. године, односно пре него што је јавна расправа о нацрту закона о

конверзији без накнаде почела. Само усвајање поменутог нацрта закона не значи а priori увећање вредности имовине туженог, а поготово не имовине њених акционара, обзиром да постоји низ фактора и претпоставки услед којих не мора доћи до повећања вредности имовине, већ напротив може доћи и до њеног смањења, и то све под претпоставком да такав закон изгласа у Скупштини РС и да га потврди Председник РС, да би у примени закона и пракси постојао одређени ефекат на лице које тај закон у некој мери дотиче. Тужени је навео да је крајње неизвесна и непредвидива судбина поменутог закона, па се на таквим претпоставкама не може и не сме базирати никакав тужбени захтев. Правни ставови и чињеничне оцене тужилаца су наведени паушално, неаргументовано и без доказа, анализа или независних мишљења струке. Позивање тужилаца на изјаве дате од стране политичара и министара о укидању Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, уз достављање новинских чланака, не може се прихватити као доказ. Доношење и/или укидање закона представља будућу неизвесну околност и на темељима такве околности тужиоци не могу захтевати накнаду штете у виду измакле користи. Не постоји ни противправност радње туженог јер доношење Одлуке о принудном откупу не представља противправну радњу већ законску могућност откупиоца, док ЗПД ни други закони не прописују обавезу Откупиоца да приликом принудног откупа акција води рачуна о нацртима закона, изјавама политичара, већ само утврђује стриктна правила и услове поступка принудног откупа који су у конкретном случају испоштовани. У погледу навода тужилаца о „Стратешко-развојном плану“ који се односио на просторну локацију од 250 хектара, исти није од значаја и остварење истог би евентуално увећало имовину туженог као привредног друштва и одвојеног правног субјекта у односу на његове акционаре, док наведени документ као општи документ стратешког типа свакако не елаборира нити утврђује све додатне нове трошкове по различитим основима који би могли произићи, као ни појединачне или укупне ефекте на само привредно друштво и његове релевантне билансне позиције. Тужени је навео и да је у поступку реорганизације сходно Унапред припремљеном плану реорганизације који је усвојен и потврђен Решењем Привредног суда у Београду Рео 7/2021 од 13.05.2022. године, па основни „стратешко-развојни циљ туженог јесте поштовање и поступање у складу са УППР-ом, а не стратегија усвојена на седницама скупштине туженог пре више од 17 година.

Суд је након спроведеног доказног поступка, ценећи све доказе заједно и сваки појединачно у смислу члана 7. и 8. ЗПП-а, утврдио следеће:

Решењем о одобрењу објављивања понуде за преузимање акција Комисије за хартије од вредности број 1/2-102-520/8-22 од 02.03.2022. године, понуђачу Metico Investment doo Beograd се одобрава објављивање понуде за преузимање акција циљаног друштва ЛУКА БЕОГРАД АД Београд.

Увидом у Одлуку о принудном откупу акција утврђено је да је донета на седници Скупштине акционара туженог привредног друштва одржаној дана 20.03.2023. године, заведена под бројем 776/2, те да је у члану 1. усвојен захтев Откупиоца Metico Investment doo Beograd који је на дан подношења захтева за принудни откуп односно 26.01.2023. године поседовао 6.528.093 комада акција, односно 93,76 % од укупне емисије обичних акција издаваоца Лука Београд а.д. Београд, ознаке ISIN: RSLBGDE36399, CFI: ESVUFR (у даљем тексту: обичне акције), што представља 93,76 % основног капитала и 93,76% акција са правом гласа Друштва, па се врши принудни откуп свих преосталих обичних акција Друштва које

на дан доношења ове Одлуке нису у власништву Откупиоца, према званичним подацима Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности од мањинских акционара Друштва, у корист Откупиоца, без обзира на терете, забране располагања, ограничења и права трећих лица на тим акцијама. Према члану 2. став 1. Одлуке, принудни откуп обичних акција из члана 1. ове Одлуке се врши по цени од 59,35 динара по једној обичној акцији, коју цену је понудио Откупилац као вишу од највише вредности обичних акција која је утврђена у складу са одредбама члана 516.ЗПД, а у вези са одредбама чланова 475, 259. и 51. ЗПД, и то у складу са Извештајем о процени вредности акција привредног друштва Лука Београд а.д., Београд, сачињеним од стране овлашћених ревизора (Globus Audit Services doo) и проценитеља (Appraisal Associates doo) од 06.02.2023. године; према члану 2. став 2. Извештајем су утврђене следеће вредности једне обичне акције Друштва: 1. Књиговодствена вредност – 0 (нула) динара по једној обичној акцији на дан 30.12.2022.године: 2. Процењена вредност 0 (нула) динара по једној о акцији на дан 30.12.2022.године: 3. Тржишна вредност једне Обичне акције није могла бити утврђена јер није остварен прописани обим промета на регулисаном тржишту у складу са чланом 259. став 1. ЗПД; према члану 2. став 3. цена из става 1. овог члана од 59,35 динара по једној обичној акцији, по којој ће Откупилац извршити принудни откуп акција Друштва у складу са одредбама ове Одлуке, представљала је понуђену цену по акцији Друштва из последње понуде за преузимање коју је Откупилац реализовао по основу Решења Комисије за хартије од вредности бр. 1/2-102-520/8- 22 од 02.03.2022.године, односно цену по којој је Откупилац стекао акције с правом гласа Луке Београд а.д. у последњих 12 месеци и која је цена виша од књиговодствене вредности и од процењене вредности акција Луке Београд а.д. Одлуком је у члану 3. констатовано да Друштво нема акционаре који имају посебне погодности на основу акција које су предмет откупа и којима би откупом акција та права могла престати. Према члану 4. Одлуке, Друштво је дужно да ову Одлуку достави Регистру привредних субјеката при Агенцији за привредне регистре Републике Србије ради регистрације у року од 3 радна дана од дана доношења, а у року од пет радних дана од дана регистрације ове Одлуке у Регистру привредних субјеката, да исту достави Централном регистру ХОВ, у супротном ова Одлука о принудном откупу престаје да важи. Одлуком је у члану 5. предвиђено да се Откупилац обавезује да у складу са чланом 516. став 6. ЗПД у року од 3 радна дана од дана достављања ове Одлуке Централном регистру ХОВ, на посебан рачун отворен за ту намену депонује новчана средства за исплату цене акција које су предмет принудног откупа, као и да истом достави доказ о депонованим новчаним средствима неопходним за спровођење принудног откупа акција Друштва, те да реализује поступак принудног откупа на начин и у роковима предвиђеним ЗПД и Правилима пословања Централног регистра хартија од вредности. Према члану 10. ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Решењем Агенције за привредне регистре БД 27445/23 од 24.03.2023. године у Регистру привредних субјеката је код овде туженог привредног друштва, регистрована Одлука о принудном откупу акција број 776/2 од 20.03.2023. године

Међу парничним странкама није спорно да су тужиоци били мањински акционари туженог привредног друштва и да им је на основу Одлуке о принудном откупу акција број 776/2 од 20.03.2023. године, извршена исплата цене акција које су биле предмет откупа од по 59,35 динара по једној обичној акцији, и то дана 29.03.2023. године према приложеним обавештењима Prudence capital AD Beograd и Tesla capital AD Beograd.

Суд је пре свега ценио благовременост тужбе у делу да се поништи Одлука о принудном откупу акција број 776/2 скупштине акционарског друштва овде туженог од 20.03.2023. године, па налази да се упркос наводима тужилаца да је тужба поднета у законском року из члана 376. став 3. Закона о привредним друштвима (у року од 30 дана од дана сазнања за одлуку скупштине, али не касније од три месеца од дана када је одлука донета, односно 30 дана од дана регистрације), у конкретном случају има применити одредба члана 520. став 1. Закона о привредним друштвима који изричито прописује да изузетно од одредаба овог закона о побијању одлука скупштине, рок за подношење тужбе за побијање одлуке о принудном откупу је 30 дана од дана доношења те одлуке. Како је Одлука о принудном откупу акција број 776/2 скупштине акционарског друштва овде туженог донета 20.03.2023. године, док је ова тужба поднета овом Суду дана 24.04.2023. године, то је тужба у делу у којем се захтева поништај ове Одлуке о принудном откупу акција број 776/2 неблаговремена, па је Суд применом члана 294. став 1. тачка 2. ЗПП-а донео одлуку као у ставу првом изреке пресуде.

Одредбом члана 376. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да један или више акционара који су имали право на учешће у раду седнице скупштине могу тужбом надлежном суду побијати одлуку донету на тој седници скупштине и тражити накнаду штете ако: 1) та седница скупштине није била сазвана у складу са овим законом и статутом; 2) је тај акционар од стране друштва или уз знање било ког директора или члана надзорног одбора био онемогућен да учествује у раду седнице на којој је одлука донета; 3) одлука скупштине из других разлога није донета у складу са овим законом, статутом или пословником скупштине; 4) је одлука скупштине супротна закону или статуту; 5) било који акционар вршењем свог права гласа има намеру да за себе или треће лице прибави корист на штету друштва или других акционара кроз доношење или извршење те одлуке; 6) у другим случајевима у складу са овим законом; према ставу 4. право на подношење тужбе из става 1. овог члана нема акционар који је: 1) престао да буде акционар друштва након дана акционара; 2) гласао за предложену одлуку, ако је ту чињеницу могуће доказати увидом у записник са седнице или извештај комисије за гласање; 3) присуствовао седници, ако одлуку побија у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана; према ставу 5. ако током поступка по тужби из става 1. овог члана тужилац престане да буде акционар друштва, надлежни суд ће одбацити захтев за поништај одлуке, а одлучити о захтеву за накнаду штете ако је такав захтев постављен.

Суд је ценио наводе тужилаца да се неспорно може закључити да тужиоци суштински немају могућност да побијају предметну Одлуку према одредби члана 376. став 5. Закона о привредним друштвима, па да је тужбени захтев за поништај ове Одлуке постављен из формалноправних разлога јер се сам тужбени захтев превасходно односи на накнаду штете у вези са донетом Одлуком о принудном откупу акција јер је намера већинског акционара била да за себе прибави корист на штету малих акционара у смислу члана 376. став 1. тачка 5. Закона о привредним друштвима. Суд пре свега указује да уопште нема места примени члана 376. став 5. Закона о привредним друштвима јер тужиоци нису престали да буду акционари туженог друштва током овог поступка по тужби којом су тражили поништај предметне Одлуке о принудном откупу акција, већ су престали да буду акционари туженог друштва пре подношења тужбе 24.04.2023. године имајући у виду дан доношења ове Одлуке 20.03.2023. године и дан исплата цене акција које су биле предмет откупа 29.03.2023. године. Надаље, из напред цитиране одредбе члана 376.

Закон о привредним друштвима проистиче да само ако тужилац престане да буде акционар друштва, надлежни суд ће одбацити захтев за поништај одлуке, а одлучити о захтеву за накнаду штете ако је такав захтев постављен. Стога, у правној ситуацији када је тужба одбачена као неблаговремена, а не са разлога престанка својства акционара током поступка по тужби, при чему тужиоци и нису били акционари туженог друштва у време подношења тужбе, то се тужиоци не могу ни позивати на одредбу члана 376. став 1. тачка 5. Закона о привредним друштвима и на темељу те одредбе захтевати накнаду штете од туженог друштва чију одлуку оспоравају.

Надаље, тужиоци су се позвали на чл.155, чл.154. ст.1, чл. 189. ст.1 и 3. ЗОО, те истакли да за накнаду штете у виду измакле користи закон не тражи потпуну, апсолутну извесност о могућности постојања измакле добити, већ се говори о добитку који се основано могао очекивати према редовном току ствари. Тужиоци су захтев за накнаду штете засновали на тврдњама да је општепозната чињеница да је одржана јавна расправа о нацрту Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, и то у периоду када се спроводио и поступак принудног откупа акција туженог; да овај нацрт Закона предвиђа укидање накнаде за конверзију права коришћења у право својине над грађевинским земљиштем о чему сви медији извештавају па и изјаве ресорног министра, па да из наведеног произилази да ће усвајањем предложених измена закона тужени без плаћања накнаде за конверзију, бити уписан као власник земљишта над којим сада има право коришћења или је власник објеката на истом, што ће за последицу имати енормно увећање вредности имовине самог друштва, а као резултат тога и очекивано увећање вредности акција и њихову тржишну ликвидност. Тужени је по тврдњи тужилаца, повредио права тужилаца као акционара на заједничкој имовини Друштва, спречавајући их да остану у поседу акција, па им је тако својом кривицом, причинио штету у виду измакле користи која се основано могла очекивати према редовном току ствари или посебним околностима.

Према чл. 189. ст. 1.ЗОО оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи, према ст. 3. ЗОО при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем, који се основано могао очекивати према редовном току ствари.

Сходно наведеној норми, повериоцу се може признати право на накнаду измакле користи ако су испуњена три услова: 1) ако је штета у виду измакле користи извесна, а извесна је ако се добитак могао очекивати са потребном вероватноћом и ако је поверилац имао намеру да оствари добитак, 2) ако постоје елементи на основу којих се може одредити износ измакле користи и 3) ако очекивана, а измакла корист не би била супротна важећим прописима и добрим обичајима.

Дакле, теза је тужилаца да ће Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи бити засигурно усвојен у Скупштини Републике Србије и то онако како гласи у свом Нацрту који предвиђа укидање накнаде за конверзију права коришћења у право својине над грађевинским земљиштем, дакле без измена, те да ће тада тужени испунити све услове из таквог Закона и пред надлежним државним органима спровести без накнаде наведену конверзију и потом се уписати у катастру непокретности као власник тог земљишта над којим сада има право коришћења, што ће потом за последицу имати енормно увећање вредности имовине самог друштва и

резултирати увећањем вредности акција туженог, па да су тако тужиоци остали без добити коју би остварили као акционари према свом проценту учешћа у основном капиталу туженог, да није донета Одлука о принудном откупу акција од 20.03.2023. године.

Из напред наведеног проистиче да тужиоци захтев за накнаду штете по основу члана 189. ЗОО, заснивају само на низу претпоставки почевши од те да ће законодавно тело Републике Србије донети Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи за који тужиоци претпостављају да ће бити идентичне садржине као у његовом Нацрту који се налази на сајту Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, указујући на извештавања домаћих медија и изјаве министара о наведеном Нацрту, при томе запостављајући сложени механизам и поступак који нацрт закона преко предлога закона пролази на путу да буде донет у Народној скупштини РС како је то регулисано Уставом Републике Србије, Законом о Народној скупштини, Законом о Влади, Пословником Народне скупштине и Пословником Владе. Уз то тужиоци потпуно изостављају могућност да је на наведеном путу, Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи подложен изменама, па тако и у делу који уређује конверзију права коришћења у право својине над грађевинским земљиштем на који се тужиоци позивају. Управо на очекивању тужилаца да ће одредбе о таквој конверзији без накнаде сасвим извесно постати и одредбе сада важећег Закона о планирању и изградњи, тужиоци заснивају тезу да ће се тужени окористити на њихову штету и да ће они тада претрпети изгубљену добит коју би остварили као акционари да није било Одлуке о принудном откупу акција од 20.03.2023. године. Сходно напред цитираној норми чл. 189. ЗОО, изгубљена добит се не може заснивати на претпостављеној могућности њеног остварења, већ се ради о добитку који би се догодио у будућности са високим степеном извесности, при чему је за одлучивање Суда од значаја објективна могућност стицања добити, а не субјективна очекивања и процене тужилаца, а нарочито у ситуацији када могућност стицања добити није заснована ни на важећим прописима већ претпоставци тужилаца да ће неки законски пропис одређене садржине бити донет.

Сходно напред наведеном, Суд је нашао да је у смислу напред наведених прописа, неоснован тужбени захтев у делу за накнаду штете-измакле користи, па је донео одлуку као у ставу другом изреке пресуде.

Суд је ценио наводе тужилаца да је у Извештају о процени вредности акција туженог од дана 06.02.2023. године који је претходио Одлуци о принудном откупу акција од 20.03.2023. године, утврђено да је књиговодствена и процењена вредност једне обичне акције нула динара, из ког разлога је евидентно да приликом утврђивања вредности акције није вршена процена вредности капитала друштва односно одговарајућа процена имовине туженог, али налази да исти нису од значаја за одлучивање у овој парници, већ могу бити само предмет поступка из члана 521. Закона о привредним друштвима

Суд је решењем од 27.06.2020. године одбио предлог тужилаца за извођење доказа вештачењем стране комисије вештака економско- финансијске и грађевинске струке на околност разлике имовине вредности друштва пре и после извршене конверзије права коришћења у право својине, те да се наведена разлика искаже за сваког тужиоца сразмерно броју акција, односно процентуалном учешћу акција у

основном капиталу друштва, а јер налази исти сувишним обзиром да тужиоци нису доказали основ утуженог потраживања.

Суд је ценио и остале наводе и доказе парничних странака али је сматрао да исти нису од утицаја за доношење другачије одлуке у овој правној ствари, па их није посебно образлагао.

Одлуку о трошковима поступка Суд је донео применом одредби чл.150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку па је туженом трошкове поступка у укупном износу од 31.500,00 динара, и то на име састава једног образложеног поднеска износ од 13.500,00 динара и на име приступа на једно одржано рочиште износ од 18.000,00 динара, све по ТТ.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Привредном апелационом суду, а преко овог Суда, у року од 8 дана од достављања писаног отправка пресуде.

